

Moeder Marretje zag plotseling, dat zij de jonge vrouw, die hare bevalling zoo nabij scheen, pijnlijk had ontroerd. Zij verweet zich, dat zij alleen aan zich zelve en haar zoon gedacht had. Zij legde haar arm om den schouder van Elisabeth.

— „Vergeef mij?” — sprak ze. — „Ik was te bijster haastig, om u mijn nood aan den dag te geven. Ik vergat u! Och, lieve kind! het is nu al zes-en-dertig jaar geleden, dat ik voor het eerst om de boodschap moest.... en mij is al zooveel over het hoofd gevaren na dien tijd! En toch werd ik altijd gesteund door die almachtige hand, die groote dingen aan mij deed in mijne benauwdheid! God sta u bij, mijn kind! in de ure, die komt!”

Elisabeth wierp zich zacht weenend aan hare borst. Moeder Marretje breidde de armen uit, en omhelsde haar onder vele tranen.

---

## VIII.

### TER LUSTIGE TAVEERNE.

Het voorjaar van 1618 was rijk in groote gebeurtenissen. Sedert op den 28<sup>sten</sup> Juli 1617 Prins Maurits met groot gevolg de godsdienstoefening der Contra-Remonstranten in de Kloosterkerk te 's-Gravenhage had bijgewoond, sedert de Staten van Holland kort daarop de befaamde Scherpe Resolutie genomen hadden — waarbij aan de Overheid der Hollandsche steden machtiging verleend werd krijgsvolk aan te werven ter handhaving der orde bij de hoogst onverkwikkelijke troubelen tusschen Remonstranten en Contra-Remonstranten — had de Amsterdamsche Magistraat meer dan vroeger zijne Gomaristische overtuiging luid uitgesproken. Amsterdam had zich met Dorcht, Enkhuizen, Edam en Purmerend ter Statenvergadering van Holland tegen het nemen der Scherpe Resolutie verzet. Amsterdam had in het voorjaar van 1617 reeds met instemming gezien, dat het grauw de prediking der Remonstranten belette, en de woning van den Remonstrantschen koopman Bisschop plunderde. Amsterdam stelde zich op het standpunt der Contra-Remonstrantsche gewesten, Groningen, Friesland, Zeeland en Gelderland. Amsterdam eischte een Synodus Nationaal ter slechting van de theologische geschillen. Amsterdam was dus conservatief en Prinsgezind — de oude behoudende politiek, reeds onder de Bourgondische en Oostenrijksche graven naar den eisch der tijden voorgestaan.

Juist in Mei 1618 kreeg Amsterdam eene zeer gewenschte gelegenheid zijne Contra-Remonstrantsche en Prinsgezinde sympathieën openlijk uit te spreken. Prins Maurits had zich medio Mei naar Overijsel begeven met zijn zwager Don Emanuel van Portugal en een breeden stoet zoowel Hollandsche als uitheemsche edelen en officieren. De Steden en edelen van Overijsel waren ten landdag opgeroepen, de Stadhouder van Overijsel beijverde zich dien bij te wonen. De politieke toestand van dit gewest was uit het gezichtspunt van Prins Maurits niet geheel voldoende te noemen. Edelen en steden hadden